

opusdei.org

Pápežové katechézy o rodine: šiesta audiencia (11. februára 2015)

Po predchádzajúcich katechézach venovaných materstvu a otcovstvu sa Svätý Otec zameral na úlohu detí v rodine.

21.06.2015

„Drahí bratia a sestry, dobrý deň!

Po zamyslení sa nad postavami matky a otca, chcel by som v tejto

katechéze o rodine hovoriť o dieťati, či lepšie, o deťoch. Vyjdem z pekného Izaiášovho obrazu. Prorok píše: «Zďaleka prichádzajú tvoji synovia a tvoje dcéry nesú v náručí. Uvidíš to a zažiariš, rozochveje a rozšíri sa tvoje srdce» (Iz 60,4-5a). Je to nádherný obraz, obraz šťastia, ktoré sa uskutočňuje pri stretnutí rodičov s deťmi, ktorí spoločne kráčajú v ústrety budúcnosti v slobode a pokoji po dlhom období útrap a odlúčenia, tak ako tomu bolo v tom úseku dejín, keď boli vzdialení od vlasti.

Vskutku, medzi nádejou národa a harmóniou medzi generáciami je úzke prepojenie. Toto si dobre uvedomme. Medzi nádejou národa a harmóniou medzi generáciami je úzky súvis. Radosť detí rozochvieva srdcia rodičov a otvára budúcnosť. Deti sú radosťou rodiny a spoločnosti. Nie sú akýmsi problémom reprodukčnej biológie, ani nie sú jedným z mnohých

spôsobov sebarealizácie. A ešte menej sú vlastníctvom rodičov... Nie, to nie. Deti sú darom, rozumieme tomu? Deti sú dar. Každý je jedinečný a neopakovateľný a zároveň zreteľne spojený so svojimi koreňmi.

Byť synom a dcérou podľa Božieho plánu vskutku značí niesť v sebe pamäť a nádej vzťahujúcu sa na lásku, ktorá zrealizovala seba samú, keď zažala život inej ľudskej bytosti, originálnej a novej. A pre rodičov je každé dieťa samo sebou, je odlišné, je iné. Dovoľte mi jednu spomienku na rodinu. Pamätám si, ako o nás naša mama, keďže nás bolo päť, hovorievala: «Mám päť detí». Pýtali sa jej: «A ktoré je tvoje najobľúbenejšie?» Odpovedala: «Nuž, mám päť detí, tak ako päť prstov. Ak ma udrú po tomto, bolí ma to. Ak po tomto druhom, tiež ma to bolí. Pri všetkých piatich ma to bolí. Všetci sú moji, ale sú odlišní, tak ako prsty na

jednej dlani». Toto je rodina! Deti sú odlišné, ale všetky sú deti!

Syna milujeme preto, lebo je synom, nie preto, že je pekný, alebo pre to, či pre ono, ale pretože je synom! Nie preto, že zmýšľa ako ja, alebo že je stelesnením mojich prianí. Syn je synom: život, ktorý sa zrodil z nás, avšak je určený preňho, pre jeho dobro, pre dobro rodiny, spoločnosti a celého ľudstva.

Odtiaľto vychádza i hĺbka ľudskej skúsenosti byť synom a dcérou, ktorá nám umožňuje odhaliť najnezištnejší rozmer lásky, ktorý nás neprestajne udivuje. Je to krása toho, že sme boli milovaní už prv: deti sú milované prv, ako prídu. Koľkokrát tu stretávam matky, ktoré ukazujú na brucho a prosia ma o požehnanie... pretože tieto deti sú milované skôr, ako prídu na svet. A toto je nezištnosť, toto je láska: sú milovaní už vopred, tak ako je to pri láske

Boha, ktorý nás miluje vždy prvý. Sú milovaní skôr než by urobili čokoľvek, čím by si to zaslúžili, skôr než dokážu rozprávať či rozmýšľať, dokonca skôr než prídu na svet! Byť deťmi je základnou podmienkou pre spoznanie Božej lásky, ktorá je prvotným zdrojom tohto pravého zázraku. Do duše každého dieťaťa, pretože je zraniteľné, Boh vkladá pečať tejto lásky, ktorá je základom jeho osobnej dôstojnosti, dôstojnosti, ktorú nič a nikto nebude môcť zničiť.

Zdá sa, že dnes je pre deti náročnejšie predstaviť si vlastnú budúcnosť. Otcovia – ako som to naznačil v predošlých katechézach – možno urobili krok dozadu a deti sa stali menej istými pri svojich krokoch vpred. Dobrému vzťahu medzi generáciami sa môžeme učiť od nášho nebeského Otca, ktorý necháva každého z nás slobodného, ale nikdy nás nenechá osamotených. A ak sa zmýlime, naďalej nás

trpezlivo sprevádza bez toho, aby oslabil jeho láska voči nám. Nebeský Otec nerobí krok dozadu vo svojej láske k nám, nikdy! Ide vždy vpred, a ak sa to nedá, očakáva nás, ale nikdy nejde naspäť. Chce, aby jeho deti boli odvážne a kráčali dopredu.

Deti sa zo svojej strany nemajú ľakať námahy pri budovaní lepšieho sveta: je správne, aby túžili po lepšom svete, než aký dostali! To však má byť bez arogancie, bez namyslenosti. Je potrebné vedieť uznať hodnotu detí a rodičom treba vždy priznať úctu.

Štvrté prikázanie vyžaduje od detí – a nimi sme všetci –, aby si ctili otca a matku (porov. Ex 20,12). Toto prikázanie nasleduje hneď po tých, ktoré sa týkajú samého Boha; po tých troch prikázaniach, ktoré sa týkajú samotného Boha, nasleduje toto ako štvrté. Naozaj, obsahuje čosi posvätné, niečo božské, niečo, čo je pri koreni každého iného druhu úcty

medzi ľuďmi. A v biblickej formulácii štvrtého prikázania sa dodáva: «Cti svojho otca a svoju matku, aby si dlho žil v krajine, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh».

Pozitívne puto medzi generáciami je zábezpekou budúcnosti a zárukou ozajstnej humánnosti dejín.

Spoločnosť, v ktorej si deti nectia svojich rodičov, je spoločnosťou bez cti; keď si nectíme rodičov, strácame vlastnú česť! Taká spoločnosť speje k tomu, že ju zaplnia mladí ľudia, ktorí budú prázdni a chamtiví. Avšak aj spoločnosť skúpa na plodnosť, ktorá sa nerada obklopuje deťmi, ktorá ich považuje predovšetkým za starosť, za bremeno, za riziko, je spoločnosťou v depresii.

Pomyslime na toľké spoločnosti, ktoré sú nám známe tu v Európe: sú to spoločnosti v depresii, pretože nechcú deti, nemajú deti, úroveň pôrodnosti nedosahuje jedno

percento. Prečo? Každý z nás nech sa zamyslí a nech si odpovie. Ak sa na rodinu bohatú na deti hľadí ako na bremeno, niečo tu neseď! Plodenie detí má byť zodpovedné, ako to učí aj encyklika Humanae vitae blahoslaveného pápeža Pavla VI., avšak rozhodnutie mať viac detí sa nemôže stať automaticky nezodpovednou voľbou. Navyše, rozhodnutie nemať deti je sebeckou voľbou.

Život sa omladzuje a nabera na energii, keď sa znásobuje: obohacuje sa, a nie ochudobňuje! Deti sa učia preberať zodpovednosť za svoju rodinu, dozrievajú vo vzájomnom delení sa o jej obety, rastú v oceňovaní jej darov. Radostná skúsenosť bratstva oživuje úctu a starostlivosť o rodičov, ktorým sme povinní našou vďačnosťou.

Mnohí z vás majú deti a všetci sme deťmi. Urobme teraz jednu vec, na

minútku, nebude to dlho. Nech každý z nás myslí v srdci na svoje deti – ak ich má –; nech myslí v tichu. A všetci si pomyslime i na našich rodičov a ďakujme Bohu za dar života. V tichu, tí, ktorí majú deti, nech na ne myslia, a všetci myslime na našich rodičov. [chvíľa ticha] Pán nech požehnáva našich rodičov a požehnáva i vaše deti.

Ježiš, večný Syn, ktorý sa v čase stal dieťaťom, nech nám pomôže nájsť cestu, na ktorej nanovo zažiarí táto ľudská skúsenosť, tak jednoduchá a tak veľká, akou je byť deťmi. V množení sa ľudského pokolenia je tajomstvo, ktoré obohacuje život všetkých, ktoré prichádza od samého Boha. Musíme ho znovu objaviť, postaviť sa zoči-voči predsudkom; a prežívať ho vo viere a v dokonalej radosti. A poviem vám: aké krásne to je, keď prechádzam pomedzi vás a vidím otcov a mamy, ktorí zdvíhajú svoje deti, aby dostali požehnanie. Je

to priam božské gesto. Ďakujem, že
tak robíte.“

(Preklad: Slovenská redakcia VR)

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/papezske-
katechezy-o-rodine-siesta-audiencia-11-
februara-2015/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/papezske-katechezy-o-rodine-siesta-audiencia-11-februara-2015/) (08.08.2025)